Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2025)0257

Parlamendiliikmetel raseduse ajal ja pärast sünnitust täiskogul volitatud esindaja kaudu hääletamise võimaldamine

Euroopa Parlamendi 13. novembri 2025. aasta seadusandlik resolutsioon Euroopa Parlamendi valimisi käsitleva akti muutmise kohta, võimaldamaks parlamendiliikmetel raseduse ajal ja pärast sünnitust hääletada täiskogul volitatud esindaja kaudu (2025/2195(INL) – 2025/0900(APP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse aluslepinguid ja eriti Euroopa Liidu lepingu artikleid 9, 10 ja 14 ning artikli 17 lõiget 7 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 20, 22, artikli 223 lõiget 1 ja artiklit 225 ning protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklit 2,

– võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti (edaspidi „valimisi käsitlev akt”), mis on lisatud nõukogu 20. septembri 1976. aasta otsusele 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom ning mida on muudetud, ja eelkõige selle artiklit 6,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi 28. septembri 2005. aasta otsuse (millega võetakse vastu Euroopa Parlamendi liikmete põhimäärus)[1] artiklit 5,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi valimismenetlust käsitlevaid varasemaid resolutsioone, eeskätt 15. juuli 1998. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi liikmete valimise ühiseid põhimõtteid hõlmava valimismenetluse kavandi kohta[2], 22. novembri 2012. aasta

---

1 ELT L 262, 7.10.2005, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2005/684/oj.
2 EÜT C 292, 21.9.1998, lk 66.

resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste kohta[3], 4. juuli 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2014. aasta valimiste praktiliste aspektide parema korralduse kohta[4], 11. novembri 2015. aasta resolutsiooni valimisi käsitleva ELi õiguse reformimise kohta[5] ning 3. mai 2022. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Parlamendi liikmete valimise kohta otsestel ja üldistel valimistel, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom ning sellele otsusele lisatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlev akt[6],

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni 20. oktoobri 2010. aasta suhete raamkokkulepet, mida on muudetud 17. veebruaril 2018[7],

– võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artiklit 33,

– võttes arvesse kodukorra artikleid 46 ja 55,

– võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit (A10-0214/2025),

A. arvestades, et Euroopa Parlamendil on õigus algatada oma valimismenetluse reform ja anda sellele oma nõusolek;

B. arvestades, et otsestele ja üldistele valimistele tugineva ühtse valimismenetluse väljatöötamise võimalus on aluslepingutes sätestatud alates 1957. aastast;

C. arvestades, et Euroopa Parlamendi valimismenetluse reformi eesmärk peaks olema tugevdada Euroopa Parlamendi valimiste demokraatlikku mõõdet, parandada Euroopa Parlamendi toimimist ja liidu juhtimist, muuta Euroopa Parlamendi töö õiguspärasemaks ja tõhusamaks ning tagada liidu kodanikele valimiste suurem võrdsus;

D. arvestades, et töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikameetmed peaksid aitama kaasa soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele, toetades emade osalemist poliitikas;

E. arvestades, et valimismenetluse reformi puhul tuleb järgida subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;

1. otsustab tugevdada raseduse ja sünnitusega seotud eeskirju Euroopa Parlamendi liikmete jaoks, kes soovivad jätkata oma

---

3 ELT C 419, 16.12.2015, lk 185.
4 ELT C 75, 26.2.2016, lk 109.
5 ELT C 366, 27.10.2017, lk 7.
6 ELT C 465, 6.12.2022, lk 171.
7 ELT L 45, 17.2.2018, lk 46, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2018/217/oj.

parlamendiliikme kohustuste täitmist;

2. teeb ettepaneku Euroopa Parlamendi valimisi käsitlev akt sihipäraselt läbi vaadata, et parlamendiliikmel oleks võimalik raseduse ajal ja pärast sünnitust volitada täiskogu istungil enda nimel hääletama oma valikul teist parlamendiliiget;

3. usub, et see reform võimaldab parlamendiliikmetel vahetult enne ja pärast emaks saamist oma mandaati täielikult täita, mis suurendab institutsioonilist õiglust ja kaasamist Euroopa Parlamenti;

4. võtab vastu lisas toodud ettepaneku ja esitab selle nõukogule;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev seadusandlik resolutsioon ja sellele lisatud ettepanek Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele.

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

NÕUKOGU OTSUSE ETTEPANEK

millega muudetakse Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitlevat akti

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 223 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 106a lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) töö- ja eraelu tasakaalustamise poliitikameetmed peaksid emade poliitikas osalemise soodustamise kaudu kaasa aitama soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele;

(2) volituse alusel hääletamise süsteemi kasutuselevõtt täiskogu istungjärkudel võimaldab parlamendiliikmetel vahetult enne ja pärast emaks saamist oma mandaati täielikult täita;

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu otsusele 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom lisatud Euroopa Parlamendi liikmete valimist otsestel ja üldistel valimistel käsitleva akti[1] artikli 6 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

---

[1] Nõukogu 20. septembri 1976. aasta otsus 76/787/ESTÜ, EMÜ, Euratom: nõukoguna kokku tulnud liikmesriikide esindajate otsus, mis käsitleb otsestel ja üldistel valimistel esindajate assambleesse valimist käsitlevat akti (EÜT L 278, 8.10.1976, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1976/787(1)/oj).

„Erandina esimesest lõigust võib rase või sünnitanud parlamendiliige volitada enda nimel hääletama oma valikul teist parlamendiliiget maksimaalselt kolmeks kuuks enne lapse eeldatavat sünnikuupäeva ja maksimaalselt kuueks kuuks pärast lapse sündi.“

Artikkel 2

1. Liikmesriigid kiidavad käesoleva otsuse heaks oma põhiseadusest tulenevate nõuete kohaselt. Liikmesriigid teatavad selleks vajalike menetluste lõpulejõudmisest nõukogu peasekretariaadile.

2. Käesolev otsus jõustub esimesel päeval pärast lõikes 1 osutatud viimase teate saamise päeva.

Artikkel 3

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja